

af hensyn til verdensopinionen, og anførte, at artiklens optagelse ville styrke den internationale fred og sikkerhed. Såfremt der blev udarbejdet to konventioner, burde artiklen optages i begge. Forskellige arabisk-asiatiske stater fremsatte et resolutionsforslag, der i korthed gik ud på at indsætte en artikel i konventionen, hvorefter „alle folk skal have ret til selvbestemmelse“. Der blev fremsat talrige ændringsforslag hertil, bl. a. af Grækenland, Sovjetunionen, De Forenede Stater, Syrien og Afghanistan, hvilket medførte en lang række afstemninger, der dog resulterede i, at det oprindelige forslag ret uændret vedtoges med 33 stemmer mod 9, medens 10 afholdt sig fra at stemme, deriblandt de 3 skandinaviske lande. En af ændringerne gik ud på, at konventionen også skal fastslå, at stater, der har ansvaret for ikke-selvstyrende områder, skal fremme gennemførelsen af selvbestemmelsesretten for de derboende folk.

Udvalget drøftede spørgsmålet om i konventionen at optage bestemmelser om tilladeligheden af forbehold ved tiltrædelsen og eventuelt disses virkning. Meningerne om berettigelsen af at indføje sådanne bestemmelser var delte, og adskillige deltagere var i princippet imod at give adgang til at tage forbehold.

Guatemala fremsatte et resolutionsforslag, hvorefter menneskerettighedskommissionen skal anmodes om at udarbejde nærmere bestemmelser til indføjeelse i konventionerne angående adgangen til at tage forbehold. Der skulle her tages hensyn til forsamlingens resolution af 14. januar 1952 om forbehold ved flersidede konventioner (se nedenfor). Resolutionsudkastet godkendtes af udvalget med 28 stemmer, deriblandt Danmarks, mod 5.

Under drøftelserne af de forholdsregler, der burde træffes for at sikre konventionens gennemførelse, blev der foreslået forskellige løsninger. En af disse gik ud på at nedsætte en særlig menneskerettighedskomité. Et andet forslag ville udnævne en anklager, der på FN's vegne skulle indstævne den overtrædende stat for denne komité; endelig var

der tale om at oprette en international undersøgelseskommission i hvert enkelt tilfælde. Man drøftede også, hvorvidt ikke alene stater, men også organisationer og individer skulle have klageret.

Der blev fremsat en række resolutionsudkast og ændringsforslag om gennemførelsesbestemmelser, men da det viste sig vanskeligt at nå til enighed om sådanne, fremsatte Danmark, Norge, Sverige og New Zealand i forening et forslag om at oversende alle disse forslag og mødereferater til menneskerettighedskommissionen, der da kunne benytte materialet ved udarbejdelsen af gennemførelsesbestemmelserne. Udvalget godkendte dette forslag med 28 stemmer.

Spørgsmålet om menneskerettighedskonventionen behandledes i plenarmødet den 4. og 5. februar 1952. Da talernes længde på svensk forslag begrænsedes, var en fornyet indgående drøftelse af problemerne udelukket, men et stort antal delegationer benyttede dog lejligheden til at fremhæve deres standpunkter, inden den endelige afstemning om de af 3. udvalg foreslåede 7 resolutioner fandt sted. Chile foreslog påny at indføje de økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder i det foreliggende udkast, så man undgik at få to konventioner, men dette forkastedes med 29 stemmer, deriblandt de skandinaviske landes, mod 25. Det af udvalget godkendte resolutionsudkast vedtoges herefter med 27 stemmer mod 20.

Med hensyn til selvbestemmelsesretten udtalte den danske repræsentant, landsrets-sagfører Hermod Lannung, under generaldebatten en beklagelse af den ret forvirrede og selvmodsigende affattelse, resolutionen havde fået i udvalget, hvilken den danske delegation ikke kunne stemme for. Han foreslog derfor en delafstemning, der ville muliggøre udeladelsen af visse overflødige stykker af resolutionen og derved gøre den mere acceptabel. Det lykkedes herved at få fjernet den passus, hvorefter menneskerettighedskommissionen skulle opfordre medlemsstaterne til at afholde sig fra en lang række nærmere angivne foranstaltninger, der ville gøre folkenes selvbestemmelsesret nytteløs.